

Årsredovisning 2015 Miljö- och hälsoskydds nämnden**Ekonomi**

Tkr	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budgetavvikelse 2015
Intäkter (+)	6 478	7 432	6 550	+882
Kostnader (-)	-16 711	-18 856	-18 496	-360
Netto (+/-)	-10 233	-11 424	-11 946	+522

Resultat per verksamhet tkr

Tkr netto	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2015	Budgetavvikelse 2015
Miljö och hälsoskydds- nämnden	-487	-463	-474	+11
Gemensam verksamhet	-4 623	-3 920	-4 330	+410
Miljö- och hälsoskydd	-541	-1 600	-1 586	-14
Livsmedel	-173	-677	-559	-118
Övervakning, naturvård	-2 763	-3 085	-3 277	+192
Naturskola	-1 617	-1 679	-1 720	+41
Summa netto tkr	-10 204	-11 424	-11 946	+522

Kommentar till ekonomiskt utfall 2015

Intäkterna visar en positiv avvikelse som beror på att enheten har sålt mer arbete både till kommunledningen och i exploateringsprocessen.

Kostnaderna blev högre än budget beroende ökade personalkostnader i samband med att extra resurser anställdes för klimatarbetet.

Ombudgetering

MHN gör ett överskott på 522 tkr. Nämnden anhåller om att ombudgetera 500 tkr, till 2016. Detta signalerades i ekonomisk uppföljning per oktober. Medlen består av två projekt:

- Anhållan om att 200 tkr ombudgeteras i Vinnovaprojektet ”**Växthus i miljonprogramsområden**”. Anledningen är att tidplanen i projektet är förskjuten. Beslut från Vinnova meddelades först i slutet av maj 2015 och medgivande från kommunstyrelsen om utökning av medfinansiering av ram, 200 tkr, för projektkoordination kom i oktober. Det innebär att extra arbetsinsatser behöver sättas in 2016 för att arbeta ikapp tidplanen. Därför anhålles att

200 tkr ska ombudgeteras till 2016 och användas till att förstärka personalresurser. Vinnova har underrättats om att projektet kommer att förskjutas.

- **Vattenprogrammet** håller enligt uppdrag på att tas fram. En upphandling av konsult har pågått under hösten för att ta fram underlag för vattenprogrammet. Upphandlingen har gått mycket långsamt pga dåligt gensvar från konsult inom ramavtal för tekniska konsulter. Kontakt med konsult togs och förslag till uppdragsbeskrivning skickades över den 22 september. Offert inkom en månad för sent, 13 november istället för 16 oktober som var det datum vi önskade att svar skulle inkomma. Innehållet i offerten motsvarade inte våra förväntningar. Kontakt togs då med upphandlingsenheten som granskade ramavtalet och kom fram till att vår förfrågan inte med självklarhet kunde sägas rymmas inom ramavtalet. Upphandlingen avbröts och en direktupphandling gjordes istället med stöd av upphandlingsenheten. Offertförfrågan skickades ut 2015-11-24 till 3 olika konsulter, där vi bad om offert svar senast 2015-12-10. Detta innebär att arbetet kommer att utföras 2016 istället för 2015, vilket gör att vi begär ombudgetering av 300 tkr.

Betydelsefulla händelser - de 5 viktigaste

Under året har en behovsutredning tagits fram för tillsynen enligt miljöbalken. Den pekar på att miljö- och hälsoskyddsteamet skulle behöva ytterligare fyra tjänster för att fullgöra tillsynsbehovet. Behovsutredningen presenterades som en bilaga till tillsynsplanen för miljöbalken. Tillsynsplanen, liksom kontrollplanen för livsmedeltillsyn beslutas enligt lag av nämnden årligen i december. Under året har konvertering av ärendehanteringssystemet ECOS påbörjats. Arbetet leds enligt kommunens projektmodell och alla resurser har behövts att tas från miljöenheten. Tre hela dagar för all personal har gått åt till registervård. Planen är att konvertera till ECOS 2 år 2017.

Miljöenhetens myndighetsutövning inbegripande livsmedeltillsyn, miljötillsyn och hälsoskyddstillsynen fick högst NKI (Nöjd kund index) 2014/2015 av alla deltagande kommuner i Stockholmsregionen (53 st). NKI mäter företagets bedömning av tillsynen vad gäller bemötande, rättssäkerhet, tillgänglighet, information, kompetens och effektivitet. Miljöenhetens siffra för NKI 2014/2015 är 81. Medeltalet för deltagande kommuner är 67.

”Signalarter” för biologisk mångfald har ökat. Nyckeltalet rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka har ökat markant 2015. Det beror på restaureringen av våtmarkerna som pågår av Kyrksjön/Snäckvikens dalgång. Observationer visar att många arter av fåglar ökar. Projektet finansieras med EU-medel, statliga medel och medel från Våtmarksfonden och sker i samarbete med markägarna och Sportfiskarna. Det främsta målet i projektet är att gäddyngel ska produceras i våtmarken och simma ut i Östersjön, där det är brist på gädda. 2015 konstaterades en stor produktion av gäddyngel i våtmarken. Under året besökte klimat- och miljöministern våtmarken. Även öring stammen i Kagghamraån ökar. Det beror på att naturvårdsåtgärder vidtagits tillsammans med sportfiskarna, länsstyrelsen och markägarna.

100% av Lärarna svarar i enkät, att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar undervisningen i NO. Alla kommunens femteklasser erbjuds två dagar med Fältbussen per läsår. Alla naturvetenskapliga gymnasieklasser får en excursion med Fältbussen. Minst ett par dagar per år går till SFI. Där arbetar vi

med allemansrätten och djur och natur i Botkyrka kommun. Med naturpedagogiskt centrum finns ett nära samarbete, t ex med sommarskolan för nyanlända. Träningskolorna och särskolorna har haft specialanpassade dagar. Fältbussen drivs fr o m 2015 helt med biobränsle.

Miljöenheten har lagt stora resurser på projektet samordnade varutransporter på Södertörn. Det har gjorts mycket förarbete för att kvalitetssäkra leveransadresser, beställningsrutiner, kontaktuppgifter mm. Under oktober och november anslöt vi våra två stora livsmedelsleverantörer till samordnade varutransporter. Projektet utvidgas nu med ytterligare leverantörer.

Resultat i förhållande till flerårsplanens målområden

Resultat

Analys

Miljö- och hälsoskydds nämndens verksamhet och resultat följs upp i många sammanhang förutom årsredovisningen. I över 30 enkäter och undersökningar/intervjuer per år följer centrala myndigheter, branschorganisationer, föreningar, nätverk och andra upp våra aktiviteter och resultat i miljö-, och tillsynsfrågor. I miljöbarometern på www.botkyrka.se publiceras runt 80 indikatorer inom området. Årsredovisningen ger inte en helhetsbild av resultatet av miljöarbetet, utan ett axplock kopplat till flerårsplanen.

Under varje målområde i texten under ”nämndens mål och åtaganden 2015” visas två tabeller som kommenteras under rubrikerna ”uppföljning och analys samt slutsatser för framtiden.”

Nämndens mål och åtaganden 2015

Målområde Medborgarnas Botkyrka

Mål 1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i samhällsutvecklingen.

Nämndmål

Medborgarna ska ha goda möjligheter att ta del av kommunens miljöarbete.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Mål 2014	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015
Andel uppdaterade indikatorer i miljöbarometern	100%	100%	100%	100%

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att förbättra möjligheterna för barn och unga att ta del av kommunens miljöarbete.

Kommentar

Genom Fältbussens verksamhet och i samarbete med Naturpedagogiskt Centrum inom utbildningsförvaltningen arbetar enheten med att förbättra möjligheterna för barn och unga att ta del av kommunens miljöarbete. Eftersom indikatorer och nämndmål för Fältbussen finns under målområde ”välfärd och kvalitet för alla” redovisas delårets aktiviteter under det målområdet.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att driva och delta i nätverk med medborgare, föreningar, organisationer och andra om kommunens miljöarbete.

Kommentar

Miljöenheten driver eller deltar i ett flertal nätverk. De viktigaste är Miljösamverkan Stockholms län, Södertörnsekologerna, Klimat- och energirådgivningen och Södertörns utvecklingsprogram. Vid arrangemanget Earth Hour skedde ett samarbete med föreningar i kommunen. Beviljade projekt inom LONA och LOVA som markkalkning och Kyrksjön drivs i nätverk med medborgare, markägare och föreningar. Miljöenheten har varit aktiv i alla dessa nätverk under året.

Mål 2 Botkyrkaborna har mer jämställda och jämlika förutsättningar och möjligheter

Kommungemensamt mål

Nämndens verksamheter präglas av god service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla kontakter.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Utfall 2013	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015
Andel av medborgarförslagen som besvaras av nämnden senast vid tredje sammanträdet från att de inkommer till nämnden.	80%	80%	80%	50%
Andel medborgarförslag som besvaras av nämnden inom högst sex månader från att det inkommer till nämnden.	100%	100%	100%	100%

Kommentar:

Nämnden har besvarat två medborgarförslag. Det ena, som gällde sjön Aspen besvarades ett sammanträde efter inkommande, det andra, som gällde belysning, renhållning och rättförekomst vid Tumba centrum besvarades efter 5 sammanträden. Handläggningen tog längre tid eftersom ärendet även skulle samordnas med samhällsbyggnadsnämnden.

Mål 3 Botkyrkaborna är friskare och mår bättre

Nämndmål

Minska mängden gifter i Botkyrkas förskolor

Indikatorer

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Totalt antal inspektioner enligt miljöbalken	476	451	294	425
Totalt antal inspektioner enligt livsmedelslagen	429	341	442	488
Antal inspektioner för extra kontroll livsmedelslagen	49	30	50	59
Antal inspektioner avseende försäljning av folköl-, tobak och receptfria läkemedel	47	50	33	43

Kommentar

Antal inspektioner varierar mellan åren. Under 2015 har miljöenheten haft en någorlunda stabil personalstyrka bland inspektörerna, vilket gör att fler inspektioner har kunnat göras. Siffrorna påverkas också till viss del av vilka kampanjer som drivs. Under året har en behovsutredning tagits fram för tillsynen enligt miljöbalken. Den pekar på att miljö- och hälsoskyddsteamet skulle behöva ytterligare 4 tjänster för att fullgöra tillsynsbehovet.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bidrar till att minska giftiga ämnen och ohälsosamma kemikalier i förskolorna genom att delta i arbetet med kartläggning och utfasning av dessa i samarbete med utbildningsnämnden och upphandlingsenheten. Under 2015 ska arbetet planläggas, prioriteringar göras och arbetet påbörjas. Stöd ges också till utbildningsnämnden så att den checklista som används vid barnskyddsronder kompletteras och omfattas av alla aspekter av en giftfri miljö så som inredning, lekmaterial, städning etc och även omfattar tillåtna men känt problematiska kemikalier så som hormonstörande ämnen och BPA. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kontrollerar att ämnena fasas ut enligt plan genom ordinarie tillsyn.

Kommentar

Som indikator till nämndmålet ges antal inspektioner, eftersom all tillsyn syftar till att förebygga och undanröja risker för människors hälsa och miljön. De flesta inspektioner omfattar också kemikalier/giftfri miljö i någon form. Nästa år kompletteras indikatorn med nyckeltalet ”antal inspektioner avseende genomförande av utfasning av gifter i förskolemiljö”.

Miljöenheten och utbildningsförvaltningen har träffats och planerat samarbetet om giftfri förskola. Ett möte har hållits under senhösten med nytillsatt verksamhetsansvarig för förskolan. Därmed har samarbetet med utbildningsförvaltningen startats om. Utbildningsförvaltningen har hänvisat till det nyligen framtagna ”förskole-/ramprogrammet vid ny-, om- och tillbyggnad av förskola”. Där anges bland annat vikten av att välja byggmaterial som är beprövat och idag betecknat som giftfritt. Vad gäller befintliga material kommer barnskyddsronde ta in frågan om giftfri förskola.

Miljöenheten kommer i sin tillsyn följa upp att detta görs. En examensarbetare placerad på miljöenheten har under året kartlagt utrustning som används i köken med avseende på giftfri förskola. Det har skett i samarbete med kostenheten på utbildningsförvaltningen och miljöenhetens livsmedelsinspektörer. Rekommendationer har lämnats i uppsatsen. De kommer att följas upp nästa år. En projektgrupp inom Miljösamverkan i Stockholms län är tillsatt, och har startat upp. Där ingår en representant från miljöenheten i Botkyrka. Gruppen har arbetat fram riktlinjer för tillsynen. Under 2016 är en kampanj inplanerad avseende giftfri miljö i förskolan.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
3	2	1		
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
2	1	1		
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
7		6	1	

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

All tillsyn enligt livsmedelslagstiftningen och miljöbalken och övrig lagstiftning nämnden har tillsyn över syftar till att medborgarna ska må bra. Tillsynen undanröjer och förebygger risk för ohälsa på människor, och skador på luft, mark och vatten. Det mesta arbetet är förebyggande. Därför anges antal inspektioner som en indikator. Miljöenheten har ett brett nätverk med omvärlden, och verksamheten kontrolleras av statliga myndigheter. Redan i januari 2016 har naturvårdsverket, livsmedelsverket och folkhälsomyndigheten följt upp vårt arbete 2015, och vi väntar på ytterligare 25-30 enkäter, kontroller.

Slutsatser för framtiden

I behovsutredningen som enligt lag ska utföras för tillsyn enligt miljöbalken pekar vi på att vi har för lite tillsynsresurser. Om vi ska hinna med allt vi angett i behovsutredningen för tillsynen behövs ytterligare fyra tjänster. Idag prioriterar vi hårt.

Målområde Framtidens jobb

Mål 5 Botkyrka attraherar fler företag, särskilt inom miljö, hälsa och kreativa näringar.

Mätbart nämndmål

Nöjdkundindex (NKI) för livsmedels- och miljötillsynen ska uppgå till 75% år 2017.

Indikation	Utfall 2011	Utfall 2013	Mål 2015	Utfall 2014/2015	Mål 2016/2017
Nöjdkundindex, NKI ¹ i %	61	66	69	81	80
Jämförelse: medelvärde NKI samtliga deltagande kommuner %	66	65	-	67	-

Kommentar

NKI mäter företagets bedömning av tillsynen vad gäller bemötande, rättssäkerhet, tillgänglighet, information, kompetens och effektivitet. Miljöenhetens siffra för NKI 2014/2015 är 81. Miljötillsynen i Botkyrka fick högst NKI av alla deltagande kommuner i Stockholmsregionen, 53 st.

Kommunens sammanlagda siffra för NKI 2014/2015 är 72. Det är ett sammanräknat resultat av bygglov, räddningstjänst, markupplåtelse, miljötillsyn, livsmedelstillsyn och alkoholtillstånd. Det kommungemensamma målet är att alla sammantaget ska uppnå NKI 75 år 2017.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att genom samarbetsprojekt med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden öka attraktiviteten inom kommunens företagsområden.

Kommentar

Projektet ”Attraktivare verksamhetsområden” pågår. Arbetet med att utveckla Bovalen fortsätter även 2016. Projektet drivs av mark- och exploateringsenheten och miljöenheten ingår i projektgruppen. Förbättringsförslag som har tagits fram är inom belysning, vägar, dagvatten. Det har förankrats genom dialog vid ett frukostmöte på Bovalen mellan projektgrupp och näringsidkare. Företagarna hade bjudits in till mötet och 15 stycken kom.

Mätbart nämndmål

Bereda feriepraktikplatser för ungdomar från Botkyrka.

Mätbart nämndmål	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal feriepraktikplatser	3	9	7	12

Kommentar

Under sommaren har sommarjobbarna arbetat med praktisk naturvård, kartläggning av utbudet av Fairtrade, delat ut information om radon och förebyggande av råttföre-

¹ Nöjdkundindex enligt den näringslivsundersökning som mäter miljötillsynens och livsmedelstillsynens service och görs av Stockholm Business Alliance (SBA).

komst. Alla återvinningsstationer har inspekterats. Under året har en student gjort sitt examensarbete som handlar om giftfri miljö i förskoleköken.

Två praktikanter har under hösten varit på miljöenheten, den ena från arbetsförmedlingen och den andra från Stockholms universitet.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
1		1		
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
2	2			
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
3		3		

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Miljöenheten strävar efter att utföra en tillsyn som är rättsäker, ge ett gott bemötande, vara tillgängliga, effektiva och kompetenta. NKI resultatet visar att företagarna bedömer att vi uppnått det 2015. Enheten vill också vara öppen för att ta emot så många sommarjobbare som möjligt, och också ta emot ex-jobbare och praktikanter när vi har möjlighet.

Slutsatser för framtiden

Miljöenheten vill förbättra samarbetet med företagarna i kommunen och kommer att samarbeta med Näringslivscenter i frågor som berör företag och miljö. Vi fortsätter projektet med att bli mer tillgängliga på nätet för företagen kopplat till myndighetsutövningen.

Målområde Välfärd med kvalitet för alla

Mål 6 Kunskapsresultaten förbättras och skillnader beroende på kön och social bakgrund minskar.

Nämndmål

Genom Fältbussens verksamhet stödja lärare i samt komplettera och berika den ordinarie NO-undervisningen.

Kommentar

Alla kommunens femteklasser erbjuds två dagar med Fältbussen per läsår. En dag med tema skogen och en dag med tema vatten.

Fältbussen har också 2015

*Samarbetat med personalen på Naturpedagogiskt centrum. Samarbetet har gällt både fortbildningsdagar för pedagoger, exkursioner med skolklasser och pedagogisk utveckling.

* Arrangerat en tredagars kurs för extra intresserade elever i årskurs 5 under sommarlovet.

* Hållit sex dagar med sommarskolan i juni – juli med temat utomhussvenska, tillsammans med naturpedagogiskt centrum. Alla klasser fick en dag med oss.

* Hållit en svampguidning för 45 intresserade medborgare.

* Anordnat bäversafari för medborgarna.

* Hållit dagar för gymnasiet med temat limnisk ekologi, Geologi i Botkyrka och evolution med genetik.

* Anordnat exkursioner för SFI.

* Varit delaktiga i utformandet av Naturporten på Lida Friluftsgård.

* Deltagit i Skolforum på Älvsjömessan och informerat om Botkyrka och utomhuspedagogik.

* Anordnat en ringmärkdag för åk 7.

Mätbart nämndmål

Mätbart mål	Mål 2013	Utfall 2013	Mål 2014	Utfall 2014	Mål 2015	Utfall 2015
Andel lärare som anser att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar undervisningen i NO*	75%	92%	75%	100%	95%	100%

Indikatorer

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal klasser med Fältbussen/totalt erbjudna antal klasser	115/117	101/104	100/103	123/126
Antal elever/deltagare med Fältbussen	2415	2704	2545	2599

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
0				
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
1	1			
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
2		2		

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Fältbussens verksamhet utvecklas ständigt, och samarbete sker med utbildningsförvaltningens miljökompetenscentrum. Bussen rullar de flesta dagar på året. Alla 5-klasser tackar ja till en dag med fältbussen, och 100% av lärarna tycker att dagen berikar NO undervisningen.

Slutsatser för framtiden

Fältbussens och Miljökompetenscentrums verksamhet har stor potential att utvecklas om man vill det. Önskemål från Naturskolan har förts fram om att etablera en fast naturskola i ett mer för kommunen centralt läge, så att skolorna både i norra och södra Botkyrka lätt skulle kunna utnyttja verksamheten.

Målområde Grön stad i rörelse

Nämndmål

Botkyrkas sjöar, vattendrag och kustvatten ska ha god ekologisk status. Bevara och utveckla Botkyrkas gröna värden.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2012	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka per år	15	16	16	25
Andel (%) av de klassade sjöarna i Botkyrka (totalt 9 st) som uppnår god ekologisk status (bedöms av Vattenmyndigheten)	-	44	44	67
Utfall Andel (%) av de klassade vattendragen i Botkyrka (totalt 4 stycken) som uppnår god ekologisk status. Bedöms av Vattenmyndigheten	-	0	25	25
MoH mängd totalfosfor i Kagghamraåns utlopp kg/år	1510	1116	1061	1241

Kommentar

Antalet rastande och häckande arter av vadarfåglar i Botkyrka har ökat markant 2015. Det beror på att restaureringen som pågår av Kyrksjön inneburit att miljön för fåglar och även salamandrar har förbättrats betydligt.

Andel av sjöarna (som klassas som vattenförekomster) som hade god status (6 av 9): **67 %**. (Aspen, Uttran och St. Skogssjön hade måttlig status. Albysjön, Tullingesjön, Bornsjön, L. Skogssjön, Grindsjön och Mälaren hade god status.)

Andel av vattendragen (som klassas som vattenförekomster) som hade god status (1 av 4): **25 %**. (Älvestaån, Tumbaån nedströms Uttran och Kagghamraån hade måttlig status. Tumbaån i Flottsbroundet hade god status.)

Att den totala mängden totalfosfor i Kagghamraåns utlopp ökat beror på ökade vattenflöden 2015. Däremot minskar mängden fosfor/liter. Det redovisas inte som ett nyckeltal här, men däremot i miljöbarometern.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att, under 2015 och 2016 i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, ta fram en vattenplan för kommunen.

Kommentar

Arbetet utförs i projektform med deltagare från miljöenheten och VA-enheten. En biträdande projektledare till miljöenheten har rekryterats, liksom upphandling av konsult för förslag till lokala åtgärdsprogram. Kart- och mäthenheten har tagit fram ett digitalt kartmaterial med vattenanknuten information, inklusive finare upplösning av avrinningsområden som har levererats från SMHI.

En delrapportering har skett på miljö- och hälsoskyddsnämndens aprilsammanträde.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en fördjupad plan för anpassning till ett förändrat klimat, baserat på klimat- och sårbarhetsutredningen från 2010.

Kommentar

Miljöenheten arbetar tillsammans med övriga enheter på samhällsbyggnadsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen med klimatanpassning enligt Botkyrka kommuns klimatstrategi. Ett kvitto på att kommunen arbetar bra med frågan är en 2:a plats i försäkringsbranschens och IVL:s ranking av Sveriges kommuner. Rankingens presenterades den 6 maj. En fördjupad plan håller på att utarbetas.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att i samarbete med bland andra samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden, ungdomsfullmäktige, markägare och SRV-återvinning arbeta för att minska nedskräpning och dumpning av avfall i naturen.

Kommentar

En städskampanj har genomförts våren 2015. Botkyrka kommun har samarbetat med Håll Sverige Rent. Skolor och föreningar har varit aktiva i att delta. Städskampanjen skedde i gata- parkenhetens regi, och uppmärksammades i lokalpress.

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att tillsammans med samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden ta fram en åtgärdsplan för att öka det hållbara resandet inom kommunen.

Kommentar

Åtgärdsplanen har inte påbörjats. Botkyrka kommun har gått in i ett länsövergripande nätverk som nu ansöker om statliga medel för i första hand ett nätverk som kallas

ResSmart. I förlängningen är tanken att nätverket ska söka gemensamma medel för hållbart resande projekt.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
4	1	2	1	
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
0				
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
4		2	2	

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Den biologiska mångfalden har 2015 fått draghjälp av att projektet Kyrksjön drivs, och att förutsättningarna för örningen i Kagghamrån förbättras med olika naturvårdsinsatser.

Slutsatser för framtiden

Miljöenhetens önskan är att ytterligare utveckla samarbetet inom förvaltningen och med övriga förvaltningar i natur, klimat, och vattenfrågor. Processen med Botkyrkas Gröna Vården är framgångsrik. En förvaltningsövergripande styrgrupp leder arbetet, och projektgruppen består av representanter från olika enheter och förvaltningar. Aktiviteter arbetas in i de olika nämndernas ordinarie styrsystem. Planen är att även driva vatten- och klimatfrågorna på liknande sätt.

Målområde Kultur och kreativitet ger kraft

Mål 10 Kommunen stimulerar kreativitet och entreprenörskap

Åtagande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden åtar sig att undersöka möjligheten av att anlita sociala entreprenörer i naturvårdsarbetet.

Kommentar

För närvarande har vi inte hittat en möjlighet att anlita sociala entreprenörer som kan arbeta i kommunens regi. Åtagandet kvarstår i ettårsplan 2016.

Mål 11 Fler Botkyrkabor har möjlighet att uppleva och skapa kultur

Nämndmål

Kulturvärden i Botkyrkas natur ska vara tillgängliga, särskilt i naturreservaten.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
MoH Andelen av de skyddsvärda ängs- och hagmarker som kommunen har rådighet över* som hävdats under året.	2,5 av 3	4 av 4	4 av 4

Kommentar: Ängs- och hagmarker har en rik flora och fauna, som om de växer igen utarmas. Därför sköts några Ängs- och hagmarkerna med äldre metoder för att bevara arterna. Det är slättermarkerna vid Källtorp och i Hörningsnäs naturreservat, samt betesmarkerna vid Grönslätt och Snäckstavikdammen.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
1			1	
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
0				
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
1		1		

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Miljöenheten har inte lyckats med att hitta samarbetsformer för att anlita sociala entreprenörer i naturvårdsarbetet. Det har inte funnits ett system för hur detta ska göras.

Åtagandet finns kvar i ettårsplan 2016.

Däremot har bevarandet av ängs- och hagmarker utförts, och en kartläggning av vilka ytterligare som skulle kunna hävdas har gjorts. Situationen är att den moderna markanvändningen gjort att de flesta ängs- och hagmarker har försvunnit.

Slutsatser för framtiden

Vi arbetar vidare med hur förstärkning av naturvårdsarbetet skulle kunna ske, och också hur vi kan bevara de viktigaste ängs- och hagmarkerna som ett viktigt kulturmiljöinslag åt framtidens medborgare.

Målområde En effektiv och kreativ kommunal organisation

Mål 12 Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens.

Nämndmål

Tillsynen ska vara effektiv och av god kvalitet.

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)	74	57	61
Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare miljöbalkstillsyn, per år för de kommuner som rapporterar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län	68	52	ej klart
Antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år (enligt definition Miljösamverkan Stockholms län)	88	118	119
Jämförelse: medelvärde antal inspektioner per årsarbetare livsmedelstillsyn, per år för de kommuner som rapporterar in statistik till Miljösamverkan i Stockholms län	145	145	ej klart

Kommentar: Botkyrka kommun ligger lägre än medelvärdet i länet av antalet livsmedelsinspektioner, eftersom inspektörerna i en del kommuner, som Stockholm, inte har administrativa uppgifter i sin tjänst.

Mål 13 Fossilbränslefri kommunal organisation senast 2015

Indikatorer

Indikator	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015
Andel av miljöenhetens tjänsteresor som görs till fots, med cykel och kollektivtrafik (mäts en gång per år i oktober/november)	42%	44%	46%

Kommentar

Miljöenheten kartlägger sina tjänsteresor varje år i oktober/november. Övriga tjänsteresor görs med kommunens bilpool som drivs med biogas och el. Fältbussen drivs nu enbart med biobränsle, HVO.

Åtaganden

Under förutsättning att nya medel tillskjuts från staten från och med 2015 åtar sig miljö- och hälsoskyddsnämnden att leda arbetet med det statliga energieffektiviseringsstödet. Det omfattar energianvändning i byggnader, transporter, upphandling och samhällsplanering.

Kommentar

Fortsatt statliga medel har inte tillskjutits för energieffektivisering. Projektet har pågått 2010-2014 och avslutats på miljöenheten den 31 mars 2015. Uppgifter om energianvändning kommer därför av den anledningen inte att redovisas i fortsättningen i detta sammanhang.

Tabell 1

Antal åtaganden som under året;	Genomförts	Delvis genomförts	Ej genomförts	
1		1		
Antal mätbara mål som under året;	Uppnått	Ej uppnått. Går åt rätt håll	Ej uppnått. Går inte åt rätt håll	Ej mätt
0				
Antal indikatorer som under året;		Går åt rätt håll	Går inte åt rätt håll	Ej mätt
5		3		2

Tabell 2

Nämndens egen värdering av sitt bidrag till måluppfyllelsen	God	Godtagbar	Ej godtagbar	Jämfört med föregående år
				

Uppföljning och analys

Miljöenheten har 2015 haft en någorlunda stabil bemanning 2015, vilket gjort att tillsynen har kunnat utföras enligt plan.

Slutsatser för framtiden

I och med att reglementet för miljö- och hälsoskyddsnämnden ändrades i december 2015 vad gäller det operativa klimatarbetet, så kommer mål och nyckeltal som gäller det operativa klimatarbetet att tas upp i miljö- och hälsoskyddsnämndens kommande budget. Förutsättningarna för det fanns inte i ettårsplan 2016.